

Lokal överenskommelse i Malmö gällande vissa nyanlända invandrare som omfattas av lag (2017:584) & förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Arbetsförmedlingen, Malmö stad, Migrationsverket,
Försäkringskassan, Skatteverket, Region Skåne &
idéburna sektorn.

Lokal överenskommelse i Malmö gällande vissa nyanlända invandrare som omfattas av lag (2017:584) & förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Innehåll

1	Lokal överenskommelse för samverkan gällande etableringen av vissa nyanlända invandrare i Malmö som omfattas av lagen (2017:584) och förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.....	4
1.1	Syfte och mål för samarbetet	4
1.2	Avgränsningar	4
1.3	Uppföljning av den lokala överenskommelsen.....	5
1.4	Bilaga	5
2	Bilaga	7
2.1	Lokala mål	7
2.1.1	Mål 1: Höja andelen som deltar i studier inom utbildningsplikten	7
2.1.2	Mål 2: Andelen kvinnor som lämnar etableringen för arbete eller studier ska öka jämfört med föregående år.....	7
2.1.3	Mål 3: Kvinnor och män inom Etableringen ska matchas mot extratjänster	8
2.2	Etablering på lika villkor	8
2.2.1	Diskriminering	8
2.2.2	Jämställdhetsintegrering	8
2.3	Mottagning med respektive delområde.....	9
2.3.1	Asyltid.....	9
2.3.2	Samtal och upprättande av planering.....	9
2.3.3	Folkbokföring, id-kort och bankkonto.....	10
2.3.4	Bosättning och andra bostadsfrågor	10
2.3.5	Praktisk hjälp vid bosättning	10
2.3.6	Hemutrustningslån	10
2.3.7	Hälsundersökningar.....	10
2.4	Etableringsaktiviteter med respektive delområden	11
2.4.1	Planering.....	11
2.4.2	Vuxenutbildningen i Malmö Stad	11
2.4.2.1	SFI.....	12
2.4.2.2	Föräldralediga	13
2.4.2.3	Grundläggande- och gymnasial nivå	13
2.4.3	Samhällsorientering	13
2.4.4	I samverkan med idéburen sektor	14
2.4.5	Rehabilitering	15
2.5	Försörjning med respektive delområden	16
2.5.1	Bistånd enligt lagen om mottagande av asylansökan (LMA)	16
2.5.2	Ekonomiskt bistånd.....	16
2.5.3	Socialförsäkringsförmåner	17
2.6	Övrigt med respektive delområden	17
2.6.1	Förskola och skola	17
2.6.2	Föräldralediga	18
2.6.3	Socialt stöd	18
2.6.4	Insatser efter slutförd etableringsperiod	18

Lokal överenskommelse i Malmö gällande vissa nyanlända invandrare som omfattas av lag (2017:584) & förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

1 Lokal överenskommelse för samverkan gällande etableringen av vissa nyanlända invandrare i Malmö som omfattas av lagen (2017:584) och förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Mellan parterna i Malmö tecknas följande överenskommelse om att samverka kring nyanländas etablering. Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari 2020.

1.1 Syfte och mål för samarbetet

En lokal överenskommelse är ett strategiskt dokument som ska tydliggöra uppdrag, ansvarsfördelning, roller och rutiner mellan Arbetsförmedlingen, Malmö Stad, Migrationsverket, Försäkringskassan, Region Skåne (Malmö), Malmö servicekontor (Skatteverket, Pensionsmyndighet och Försäkringskassan) och den idéburna sektorn representerade av Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation, MIP och Malmö Idrottsföreningars Samorganisation, MISO. Målet med den lokala överenskommelsen är att underlätta och påskynda vissa nyanlända invandrares etablering i arbets- och samhällslivet. Insatserna ska ge de nyanlända förutsättningar för egenförsörjning och stärka deras aktiva deltagande i arbets- och samhällslivet. Den lokala överenskommelsen ska utveckla och bidra till en gemensam behovsbild och gemensam målsättning gällande insatser för att uppnå uppsatta mål.

1.2 Avgränsningar

Den lokala överenskommelsen är avgränsad till att gälla nyanlända som omfattas av lagen (2017:584) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare eller som omfattas av förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

1.3 Uppföljning av den lokala överenskommelsen

Den lokala överenskommelsen i Malmö består av två delar; det skriftliga dokumentet och ett nätverk för deltagande organisationer som träffas regelbundet under året, cirka 6–8 gånger. Protokoll ska föras på alla möten. Arbetsförmedlingen ansvarar för att bjuda in till möte och är mötesordförande. Alla medverkande parter har möjlighet att väcka frågor i detta forum. Över tid varierar behovet att fokusera på olika delområden. Erfarenhetsmässigt kan rutiner inte alltid läggas fast en gång för alla eftersom förutsättningarna ändras kontinuerligt. Därför måste det finnas arenor när oförutsedda situationer dyker upp. LÖK:en beslutar och sammansätter, utifrån aktuellt behov, tillfälliga arbetsgrupper i olika konstellationer som snabbt kan sammankallas.

1.4 Bilaga

Bilagan innehåller operativa överenskommelser och beskrivningar av myndigheternas åtaganden inom sex huvudområden; *Lokala mål, Etablering på lika villkor, Mottagande, Etableringsaktiviteter, Försörjning och Övrigt*. Respektive huvudområde har utarbetats av parterna i LÖK-Malmö. Parterna består av Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Servicekontoret, Region Skåne, den idéburna sektorn samt följande delar av Malmö Stad: Förskoleförvaltningen, Integrationscenter, Arbetsmarknads och socialförvaltningen samt Vuxenutbildningsområdet.

Texterna i bilagan ska i början av varje år vid LÖK-möte, följas upp och eventuellt revideras av respektive part.

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Carolina Gianola
Arbetsförmedlingen Malmö

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Britt-Marie Pettersson
Arbetsmarknads och socialförvaltningen, Malmö Stad

Lokal överenskommelse i Malmö gällande vissa
nyanlända invandrare som omfattas av lag
(2017:584) & förordning (2017:820) om
etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Ana-Maria Deliv
Förskoleförvaltningen, Malmö stad

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Klas Ohlsson
Migrationsverket

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Bengt Ardenvik
Region Skåne

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Jonas Svensson
Gymnasie-och Vuxenutbildningsförvaltning, Malmö Stad

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Per-Olof Borg
Statens servicecenter

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Ivar Scotte
Malmö Ideella, MIP

Ort: Malmö
Datum:
Namn: Linda Attin
Malmö Idrottsföreningars Samorganisation, MISO

2 Bilaga

Parternas åtagande inom respektive område beskrivs nedan.

2.1 Lokala mål

Nedanstående mål syftar till att samverkan uppnår främst två arbetsmarknadspolitiska effekter. Dels ska våra gemensamma insatser leda till att tiden i arbetslöshet kortas och/eller så ska våra gemensamma insatser leda till att berörda individer ökar sina möjligheter att få arbete eller börja studera.

Nedanstående mål baseras på dessa effekter och är även kopplade till de fem mål i den strategiska överenskommelsen mellan Arbetsförmedlingen och Malmö Stad.

2.1.1 Mål 1: Höja andelen som deltar i studier inom utbildningsplikten

Arbetsförmedlingen har fått i uppdrag att verka för att nyanlända som omfattas av utbildningsplikt tar del av utbildning inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande eller gymnasial nivå eller motsvarande utbildning inom folkhögskolan, eller särskild utbildning för vuxna. Intentionen med utbildningsplikten är att nyanlända med kort utbildningsbakgrund, och som därför inte kan matchas mot arbete, skyndsamt ska ta del av reguljär utbildning. För att lyckas med detta uppdrag är samverkan helt avgörande.

Indikator: Andel personer som deltar i reguljära studier på grundläggande eller gymnasienivå och som omfattas av utbildningsplikten.

Uppföljning: För att bedöma måluppfyllelse används Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik.

2.1.2 Mål 2: Andelen kvinnor som lämnar etableringen för arbete eller studier ska öka jämfört med föregående år

Utrikesfödda kvinnor har den lägsta sysselsättningsgraden av alla samhällsgrupper. Kvinnor deltar i lägre omfattning än män i etableringsinsatser, de deltar även i lägre omfattning i arbetsmarknadspolitiska program och arbetar i lägre grad inom etableringen. Att kvinnor får delta i etableringen på lika villkor som män ska vara en självklarhet. Kvinnor ska ges möjlighet att både delta i insatser och i arbetsmarknadspolitiska program. Att kvinnor aktivt deltar i insatser ökar deras möjligheter att få arbete eller börja studera. Att kvinnor får aktiv del av etableringen är kopplat till målen att antalet bristyrken ska minska, att öka sysselsättningsgraden, att fler Malmöbor ska börja arbeta eller studera och att minska försörjningsstödet.

Indikator: Andelen kvinnor som lämnar etableringen för arbete eller studier.

Uppföljning: För att bedöma måluppfyllelse används Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik. Vi mäter andelen kvinnor som 90 dagar efter etableringen antingen arbetar eller studerar. Som indikatorer tar vi även fram antalet kvinnor som börjar arbeta eller studera respektive månad. En gång per termin tittar vi även på

andelen kvinnor och som deltar i SFI samt, andelen kvinnor som deltar i arbetsmarknadspolitiska program.

2.1.3 Mål 3: Kvinnor och män inom Etableringen ska matchas mot extratjänster

Syftet är att stimulera anställningar av personer som har svårt att få ett arbete utan särskilt anställningsstöd. En extratjänst ska vara en väg in på arbetsmarknaden för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Målet är att på sikt öka möjligheterna att få en osubventionerad anställning. För att lyckas nå målet är samverkan med Malmö Stad avgörande

Indikator: Antalet kvinnor och män inom etableringen med extratjänst inom Malmö Stad

Uppföljning: Avstämning månadsvis kring antalet personer som fått extratjänst. Vi utgår från Malmö Stads Arbetsmarknadsavdelnings verksamhetsstatistik.

2.2 Etablering på lika villkor

Det är ett prioriterat område att säkerställa att både kvinnor och män får tillgång till och erbjuds kvalitativa etableringsinsatser samt att deltagande sker på lika villkor för samtliga grupper som skyddas av diskrimineringslagen.

2.2.1 Diskriminering

Berörda parter i denna lokala överenskommelse ska säkerställa att alla nyanlända personer som har rätt till planering också ges möjlighet att delta i etableringsinsatser på lika villkor utifrån sina förutsättningar. Deltagandet ska vara fritt från diskriminering enligt diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen.

2.2.2 Jämställdhetsintegrering

I dagsläget deltar kvinnor inom etableringen i lägre grad än män i heltidsaktiviteter och i arbetsnära aktiviteter. Det är också betydligt färre kvinnor än män som är i arbete tre månader efter etableringsinsatsernas slut. Detta är ett mönster för etableringsdeltagare i hela Sverige.

Berörda parter i denna lokala överenskommelse ska jobba för att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att delta i insatser som ger de förutsättningar för egenförsörjning och stärker deras aktiva deltagande i arbets- och samhällslivet.

2.3 Mottagning med respektive delområde

2.3.1 Asyltid

Migrationsverket prövar en ansökan om uppehållstillstånd. Migrationsverket beslutar i ärendet och kan bevilja uppehållstillstånd. Arbetsförmedlingen får i samband med delgivning av beslut om beviljat uppehållstillstånd information om vilka aktiviteter som den sökande genomfört under sin tid som asylsökande.

Migrationsverket erbjuder andra aktörer bland annat möjlighet att lämna information om tidiga insatser i form av broschyrer i vår reception. Vidare har information om tidiga insatser lämnats av aktörer vid verkets gruppinformationer för asylsökande.

Asylsökanden som väntar på beslut om uppehållstillstånd erbjuds information om de asylsökandes rättigheter och skyldigheter samt information om det svenska samhället. Informationen hålls i grupp och är inte obligatorisk.

Migrationsverket meddelar Arbetsförmedlingen via e-post när en person har beviljats uppehållstillstånd. Vidare ansvarar Migrationsverket för anvisning till bosättning av kvotflyktingar och personer med uppehållstillstånd som bor på Migrationsverkets anläggningsboenden. När beslut om anvisning fattas ska mottagande i kommunen ske inom två månader. Migrationsverket ansvarar även för bosättning av personer som inte har rätt till etableringsplan/planering förutsatt att personerna omfattas av bosättningslagen. 18–19 åringar som studerar på gymnasieskola och bor på anläggningsboende omfattas också av bosättningsuppdraget. Personen kan endast få ett erbjudande om anvisning. Avböjer personen upphör rätten till LMA, vilket innebär att dagersättningen dras in och utskrivning sker från Migrationsverkets boende.

En kommun är skyldig att, efter anvisning, ta emot nyanlända personer som har beviljats uppehållstillstånd. Kommunerna ska planera för mottagandet av nyanlända för bosättning. Antalet nyanlända personer som en kommun ska ta emot regleras av det kommunal som Länsstyrelsen beslutar om utifrån länstalen som regeringen fastställer. Förutom de nyanlända som tas emot på anvisning är det många nyanlända som själv bosätter sig i kommunerna. Ansvaret för bostadsförsörjningen innebär att kommunen också ska planera och skapa förutsättningar för att alla i kommunen ska leva i goda bostäder. Kommunens riktlinjer bör bland annat grundas på en analys av bostadsbehovet för särskilda grupper, vilket bör omfatta gruppen nyanlända.

2.3.2 Samtal och upprättande av planering

Kommunen anmäler till svenska för invandrare (SFI) och Samhällsorientering (SO), i samverkan med Arbetsförmedlingen, så att aktiviteterna kan fastställas i planeringen.

Arbetsförmedlingen genomför därefter individuella samtal och upprättar efter informations- och kartläggningsinsatser en individuell planering. Detta görs så nära anslutning till beslut om uppehållstillstånd som möjligt, eller så snart Arbetsförmedlingen fått kännedom om den aktuella arbetssökande.

2.3.3 Folkbokföring, id-kort och bankkonto

Integrationscenter informerar nyanlända om folkbokföring, id-kort och bankkonto. Det görs på individuellt besök, både muntligt och skriftligt samt på samhällsorienteringskurser.

Arbetsförmedlingen informerar den arbetssökande om folkbokföring, ID kort och bankkonto. Detta görs på individuella möten.

Servicekontoret tar emot invandringsärenden och handlägger ansökningar om ID-kort. Vid behov kan Skatteverket ge fördjupad information till parter som informerar nyanlända.

2.3.4 Bosättning och andra bostadsfrågor

Under första besöket på Integrationscenter betonas individens eget ansvar för att ha ett ordnat boende, om de skall bosätta sig i Malmö. Flyktingar får information om den lokala bostadsmarknadens kösystem. Om det uppstår akuta boendeproblem för den som är bosatta i Malmö, så hanteras dessa ärenden inom socialtjänsten.

Under det första individuella mötet på Arbetsförmedlingen betonas individens eget ansvar för att ha ett ordnat boende. De arbetssökande uppmanas att ställa sig i den reguljära bostadskön omgående om de inte har en stabil boendesituation.

Arbetsförmedlingen och Malmö stad ska på LÖK-gruppens återkommande möten informera om aktuellt inflöde och träffade överenskommelser gällande årsplaneringar för bosättningsanvisningar för att säkerställa goda förberedelser hos berörda myndigheter. Flyktingar anvisade till Malmö Stad via Migrationsverkets bosättningsenhet får boende via enhet Boende, etablering och rådgivning på Arbetsmarknads och socialförvaltningen.

2.3.5 Praktisk hjälp vid bosättning

På Integrationscenter får den nyanlända information om hur de skall lösa praktiska problem i samband med bosättningen. Det sker både individuellt, i grupp samt på samhällsorienteringen.

Arbetsförmedlingen hänvisar den arbetssökande till Servicekontoret för hjälp med att fylla i ansökningsblanketter för att få bostadsersättning i de fall detta är tillämpligt. Servicekontoret tar emot ansökan och är behjälpliga om den arbetssökande har ytterligare frågor.

2.3.6 Hemutrustningslån

På Integrationscenter finns det behöriga lånekontaktpersoner som förmedlar hemutrustningslån för flyktingar bosatta i Malmö.

2.3.7 Hälsoundersökningar

Migrationsverket informerar om att Region Skåne erbjuder kostnadsfritt hälsosamtal för asylsökande. Flyktinghälsans mottagning är till för de asylsökande och deras barn.

Anhöriga med anknytning till dem som beviljats asyl omfattas av hälsosamtalet inom de första två åren. Då anknytningsbaserade ärenden inte är inskrivna på Migrationsverkets mottagningsenhet får dessa sökande inte information om kostnadsfria hälsosamtal. Migrationsverket ersätter, på central nivå, Region Skåne för kostnaden för samtliga hälsosamtal.

Integrationscenter informerar direktinresta flyktingar och kvotflyktingar om rätten till hälsoundersökning.

Arbetsförmedlingen informerar samtliga som tillhör etableringen om rätten till, och vikten av, en hälsoundersökning.

2.4 Etableringsaktiviteter med respektive delområden

2.4.1 Planering

Arbetsförmedlingen och kommunen ska samordna aktiviteter så att dessa kan genomföras på ett kvalitativt sätt. Gymnasie- och Vuxenutbildningsförvaltning (GVF) ansvarar för SFI samt för samordning av samhällsorientering. Samhällsorienteringen genomförs i samarbete med Integrationscenter och Samhälls- och hälsokommunikatörer/Länsstyrelsen. Innehåll och omfattning regleras genom den fastställda planen för Samhällsorientering.

Arbetsförmedlingen upprättar individuella planeringar för samtliga arbetssökande som tillhör etableringen. Planeringen innehåller 40 timmars aktivitet varje vecka. Planeringen baseras på en mix av individens och arbetsmarknadens behov och kan utöver de normalt sett obligatoriska aktiviteterna SFI och samhällsorientering innehålla till exempel förberedande utbildningar, arbetsmarknadsutbildningar, praktik, arbetsträning, validering, projekt, studier på Komvux för att bli behörig till universitets- eller högskoleutbildning, väglednings- och matchningsaktiviteter m.m. Planeringen kan även innehålla olika former av rehabiliterande och arbetsprövande insatser samt kontakt med Arbetsförmedlingens specialister inom arbetslivsriktad rehabilitering. Planeringen kan också innehålla olika former av anställning såsom Nystartsjobb, arbete med eller utan anställningsstöd eller eget företagande.

Arbetsförmedlingen fungerar som koordinator för att se till att planeringens aktiviteter kan arrangeras på ett sätt som gör att krokar undviks och att individens tid används så effektivt som möjligt. Arbetsförmedlingen samverkar med en mängd olika aktörer, både privata och offentliga för varje enskild person.

2.4.2 Vuxenutbildningen i Malmö Stad

Vuxenutbildningen i Malmö ansvarar för att vuxna Malmöbor genom kommunal vuxenutbildning, inklusive svenska för invandrare (SFI), och särskild utbildning för vuxna, erbjuds stöd och stimuleras i sitt lärande. Malmöbon ska även ges möjlighet till en personlig utveckling samt möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens

i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet. Utgångspunkten för utbildningen är den enskildes behov och förutsättningar.

Vuxenutbildningen i Malmö bedrivs inom kommunens egen regi och även med upphandlade utbildningsaktörer med kommunen som huvudman. SFI kan man även studera på vissa folkhögskolor.

Elever inom vuxenutbildningen har varierande erfarenheter och olika studievana med sig in i studierna. Utbildningen och stödet för vuxnas lärande präglas därför av ett stort mått av individanpassning och flexibilitet, sett till tid, tempo och form. Även examinationsformerna präglas av flexibilitet och individanpassning och ska ta hänsyn till om elever har särskilda behov.

Utifrån nationella styrdokument och lokala mål och regleringar har vuxenutbildningen ett brett uppdrag:

- Förbereda för vidare studier
- Bidra till ökad inkludering och integration
- Rusta den enskilde för arbetsmarknadens krav och förväntningar
- Bidra till att fler blir självförsörjande
- Bidra till kompetensförsörjning och motverka mismatchning på arbetsmarknaden
- Verka för att personer ska vara fortsatt anställningsbara
- Stödja livslångt lärande och kompetensutveckling
- Möjliggöra karriärbyte
- Möjliggöra personlig utveckling och bildning

2.4.2.1 SFI

Integrationscenter och Vägledningscentrum ansvarar för all anmälan till SFI, både nyanmälningar och återanmälningar. På Vägledningscentrum finns studie- och yrkesvägledare och SFI-pedagoger som gör en kartläggning och en pedagogisk bedömning utifrån elevens språkliga kunskaper och tidigare studier. Bedömningen ligger sedan till grund för inplacering på respektive studieväg och kurs. Det upprättas även en individuell studieplan i samråd med eleven. Planen innehåller uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna.

På SFI erbjuds undervisning inom tre olika studievägar och fyra kurser (A-D). Betyg eller intyg ges efter varje enskild kurs. Undervisningstiden per vecka varierar. Vanligtvis ska utbildningen i genomsnitt under en fyraveckorsperiod omfatta 15 timmar undervisning per vecka. Dessutom erbjuds flexibel undervisning, intensivundervisning (25 timmar per vecka) och kvällsundervisning (6 timmar per

vecka). Det finns även undervisning för elever med speciella behov, till exempel undervisning i speciella grupper för elever med syn- och hörselnedsättning och posttraumatiskt stressyndrom.

Arbetsförmedlingen stödjer den arbetssökande till att genomföra sina studier på SFI och anvisar den arbetssökande till andra aktiviteter som ska påskynda språkutvecklingen och föra den arbetssökande närmare ett arbete.

Arbetsförmedlingen samverkar regelbundet med de olika SFI-anordnarna både på handläggarnivå och via samordnare för att informera varandra om nyheter i våra respektive uppdrag samt förbättra nuvarande samverkansformer.

2.4.2.2 Föräldralediga

Arbetsförmedlingen utnyttjar tiden för föräldralediga till exempelvis översättning och validering av betyg.

Komvux Malmö erbjuder SFI för föräldralediga i samarbete med några öppna förskolor i Malmö. Här kan föräldralediga träna svenska samtidigt som deras barn är på den öppna förskolan. Målet är att den som är föräldraledig och ännu inte läser SFI, ska påbörja SFI-studier när deras barn har fått barnomsorg. Den som påbörjat SFI och gjort avbrott för att vara föräldraledig, ska kunna återuppta sina studier efter ledigheten utan att känna att den tappat kunskaper under föräldraledigheten.

2.4.2.3 Grundläggande- och gymnasial nivå

Även kurser på grundläggande- och gymnasial nivå kan efter överenskommelse mellan arbetssökande och ansvarig arbetsförmedlare ingå i etableringsprogrammet/planeringen.

2.4.3 Samhällsorientering

Anmälningar till samhällsorientering görs av Integrationscenter och Arbetsförmedlingen via det administrativa systemet Advenis. Anmälningar kan även göras via samhällsorienteringens webbsida: <https://malmo.se/service/utbildning-och-forskola/utbildningar-for-vuxna/samhallsorientering.html>.

Samhällsorienteringskursen i Malmö är för närvarande 60 timmar men kommer att utökas från hösten 2020 till 1001 timmar. Kursen genomförs delvis inom egen regi genom Integrationscenter och delvis genom samhälls- och hälsokommunikatörer anställda på Länsstyrelsen. Kursen består av tre delkurser som för närvarande är 4–7 dagar men. Efter utökningen av timmarna kommer kursen bestå av fyra delkurser som kommer dock att ligga eftervarandra utan pauser. En kurs därför kommer att vara mellan 8-12 veckor lång beroende på antal timmar/dagar per vecka. För att underlätta samordningen med andra aktiviteter ska kurser på de vanligaste språken (arabiska, farsi/dari och engelska) parallellläggas. Kurser på vissa andra språk (till exempel somaliska, turkiska, pashto) kommer att växla start, en gång blir det på fm och nästa kurs kommer att planeras på em. Det kommer även att erbjudas kurser på distans

¹ Enligt förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare

(fjärundervisning) efter samma upplägg. Samhällsorienteringen erbjuds även till deltagare med syn- och hörselnedsättning.

Arbetsförmedlingen och Malmö stad samverkar på samordnarnivå gällande övergripande planering och utveckling av samhällsorienteringsverksamheten.

Samverkan gällande datum för kursstart, återanmälan och liknande sker på handläggarnivå via assistenter för samhällsorientering. Arbetsförmedlingen ska samverka med avlämnande Arbetsförmedlingsenhet och därefter med Malmö stad kring de personer som flyttar till Malmö med pågående etableringsprogram för att säkerställa att samhällsorienteringen ges till samtliga individer. Arbetsförmedlingen ansvarar för att Samhällsorienteringen prioriteras i den enskildes etableringsprogram/planering. Malmö stad ansvarar för att samhällsorienteringen och SFI i största möjliga mån förläggas utan att krocka med varandra.

Det erbjuds även fler tilläggsmoduler inom Samhällsorientering, bland annat: studiebesök via projektet "Välkommen till Skåne" föräldrautbildning² och studiecirkel inom tema psykisk hälsa³.

Även andra moduler kan utvecklas för att komplettera utbudet och matcha syftet med samhällsorienteringen - underlätta de nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet genom att stärka individens möjlighet att aktivt delta i samhället⁴.

2.4.4 I samverkan med idéburen sektor

I Malmö finns det sedan 2017 en överenskommelse för samverkan mellan idéburen sektor i Malmö och Malmö stad som benämns Malmöandan, vilken syftar till att förenkla och förbättra samverkan mellan dessa sektorer. En av de antagna utmaningarna i denna överenskommelse är "Nya vägar till arbete och sysselsättning".

Idéburen sektor har alltid varit en viktig part i arbetet med att förstärka individers position på arbetsmarknaden tillsammans med Arbetsförmedlingen och Malmö stad. Den idéburna sektorns insatser har bland annat inneburit praktik och bidragsanställningar; genomförande av arbetsmarknadsprojekt; stärkande av individers fysiska och mentala hälsa; kompetenshöjning av individen. Allt för att stödja människor i deras strävan att bli självförsörjande och få en känsla av samhörighet med samhället.

Det finns många exempel på projekt eller verksamheter som visar på det lokala samarbetet mellan idéburen sektor, stat och kommun som berör arbetssökande från etableringen och några av dessa är Nätverk-Aktivitet-Delaktighet (NAD); Yallas Väg till Arbete och Malmö FF:s Karriärsakademi.

² Som Integrationscentra ansvarar för

³ I samarbete med SHK och Arbetsförmedlingens projekt hälsofrämjande etablering

⁴ Enlig lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare

Dessutom är idéburen sektor även en del i arbetet med Delegationen för unga och nyanlända till arbete - DUA genom bland annat Boost by FC Rosengård och Hassela Helpline. Många föreningar arbetar med olika projekt med kvinnor, till exempel Internationella kvinnoföreningen i Malmö.

Idéburen sektor arbetar också med att ge nyanlända personer en möjlighet att förstå demokratiska processer och öppna upp nya nätverk. Detta bland annat genom folkbildningens aktörer eller med hjälp av verktyget ”Integration i Förening” som är information om föreningslivets funktion (som kan ges på SFI eller andra forum där den nyanlända personen finns). Med start hösten 2020 tas nu i Malmö ett större tag i arbetet med information om föreningslivet till nyanlända personer genom §37a-projektet ”Engagemang i Malmö” som är en samverkan mellan Fritidsförvaltningen i Malmö stad (projektägare), Malmö Ideella (arbetsgivare för Informatör och Föreningslots) och Malmöidrotten MISO. Förutom informationen i olika forum där de nyanlända personerna finns, erbjuds deltagaren även en vidare lotsning till förening. Ett engagemang i en förening gör individens nätverk större och kan ge nya referenspersoner till ett CV eller en fortsatt kontakt som kan leda till ett arbete.

2.4.5 Rehabilitering

Arbetsförmedlingen har ett antal specialutbildade arbetsförmedlare med inriktning mot klargörande av arbetsförmåga samt rehabiliterande insatser. Arbetsförmedlingen erbjuder ett antal olika insatser som riktar sig till personer med olika behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, till exempel SIUS, Stöd till personligt biträde, Lönebidrag med mera.

Arbetsförmedlingen har ett antal specialister inom Arbetslivsinriktad rehabilitering som stödjer arbetsförmedlarna och de arbetssökande i rehabiliteringsprocessen. Exempel på specialister är psykolog, sjukgymnast, arbetsterapeut, socialkonsulent. Vi har även tillgång till audionom.

Malmö stad driver Avanti (före detta PTSD-center) som stöds av FINSAM, dit Arbetsförmedlingen bland andra skickar deltagare med migrationsrelaterat trauma. Arbetsförmedlingen har två handläggartjänster som arbetar i projektet.

Arbetsförmedlingen begär läkarutlåtande för att avsluta etableringsinsatserna och flytta arbetssökande till Arbetsmarknads och socialförvaltningen (ASF) i de fall där den arbetssökande saknar arbetsförmåga och i andra fall för att kunna få till stånd olika former av stöd och anpassningar som underlättar för den arbetssökande att få ett arbete eller börja studera. Arbetsförmedlingen har en särskild överenskommelse och rutin för kontakten mellan Arbetsförmedlingen och ASF. Till rutinen finns en operativ arbetsgrupp som består av representanter från Arbetsförmedlingen samt från ASF.

Socialtjänsten ger rådgivning vid behov av hjälp för alla former av missbruksproblem. Vid behov av behandling kan den ges genom öppenvård eller på någon form av behandlingshem.

Socialtjänsten på respektive stadsområde ansvarar för arbetsinriktad rehabilitering för de som har en arbetsförmåga under 25%

ASF, ekonomiskt bistånd upprättar genomförandeplaner i alla ärenden och där ska framgå vilka insatser som planeras och vad de olika parterna ska göra. Denna plan följs upp och revideras var tredje månad.

2.5 Försörjning med respektive delområden

2.5.1 Bistånd enligt lagen om mottagande av asylansökan (LMA)

Mottagna flyktingar har initialt behov av ekonomiskt bistånd från den tid då rätten till dagbidrag enligt LMA upphör, fram till den första utbetalningen av full etableringsersättning och olika tilläggsförmåner. Integrationscenter informerar om och handlägger ekonomiskt bistånd i ”glappet”.

Arbetsförmedlingen delar, i de fall samtycke finns, information med Integrationscenter för att underlätta utbetalning av ”glappersättning.”

2.5.2 Ekonomiskt bistånd

Integrationscenter handlägger ekonomiskt bistånd i ”glappet”, d.v.s. från det datumet ersättningen enligt LMA upphör, fram tills den nyanlände är självförsörjande genom etableringsersättningen och andra eventuella förmåner. Integrationscenter samverkar med Arbetsförmedlingen och Migrationsverket, så att alla nyanlända som skall bosätta sig i Malmö får en besökstid.

Arbetsförmedlingen samverkar med Integrationscenter så att alla personer som Arbetsförmedlingen får kännedom om via Migrationsverket besöker Integrationscenter för att bland annat kunna ansöka om ”glappersättning”, ekonomiskt bistånd.

Arbetsförmedlingen uppmanar alla direktinresta samt övriga som kommer till Arbetsförmedlingens kännedom att besöka Integrationscenter för vidare handläggning av eventuellt ekonomiskt bistånd och möjligheter till framtida återsökande av statsbidrag.

Om den nyanlände inte kan delta i etableringen och inte har någon planering på grund av till exempel föräldraledighet eller brist på barnomsorg handläggs ekonomiskt bistånd av socialtjänsten.

Om ”glappet” avser en person som kommer som anknytning till någon som redan har försörjningsstöd utgår ekonomiskt bistånd från socialtjänsten.

Socialtjänsten handlägger också bistånd för de nyanlända som trots etableringsersättning kommer under riksnormen till exempel om de är inneboende och inte får bostadsersättning eller inte har full arbetsförmåga.

Socialtjänsten kan även pröva rätten till ekonomiskt bistånd vid ansökan om medel för livsföring i övrigt.

2.5.3 Socialförsäkringsförmåner

Integrationscenter informerar de nyanlända på det individuella besöket om socialförsäkringsförmåner som de kan ansöka om.

På Servicekontoret kan de arbetssökande få hjälp med olika frågor som Skatteverket, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten hanterar. Det innebär att varje handläggare på Servicekontoret kan hjälpa till med både skatte-, försäkrings- och pensionsärenden. I första hand genom att guida till självhjälp i digitala tjänster. På Servicekontoret får den arbetssökande hjälp med följande ärenden:

- allmän vägledning
- id-kort
- information om pågående ärenden
- invandring – att flytta till Sverige
- självbetjäningstjänster

Arbetsförmedlingen informerar de arbetssökande om främst de socialförsäkringsförmåner som är kopplade till etableringsersättningen. Arbetsförmedlingen prioriterar aktiviteten samhällsorientering i inledningen av etableringsprogrammet/planeringen så att de arbetssökande kan få fördjupad information om de olika socialförsäkringarna som finns.

2.6 Övrigt med respektive delområden

2.6.1 Förskola och skola

Samtliga asylsökande barn har rätt till förskola och skola redan från den dagen som de ansöker om asyl. Vårdnadshavaren har ett ansvar att ge Migrationsverket ett skriftligt medgivande om att information om att barn i skolålder kan skickas till kommunen. Migrationsverket är även behjälplig i denna fråga genom att sända listor (var tredje vecka) till kommuner i vårt upptagningsområde samt meddela vilka nyinskrivna barn som tillkommit Mottagningsenheten. Därefter har kommunen skyldighet att anvisa barnet till en plats på skola inom loppet av en månad. Förskoleplats tilldelas inom fyra månader efter inkommen ansökan. I de fall vårdnadshavare önskar plats senare än fyra månader efter inkommen ansökan tilldelas plats utifrån vårdnadshavares önskemål om startdatum.

Integrationscenter informerar alla nyanlända om rutinerna för anmälan. När det gäller förskola skall föräldern anmäla sig till Förskoleförvaltningen eller på

www.malmo.se, om det gäller kommunal förskola. För förskola i privat regi, anmäler föräldern sitt barn direkt till respektive förskola.

I Malmö finns öppna förskolor som komplement till förskola. Öppen förskola vänder sig till barn 0-6 år i sällskap med förälder eller annan vuxen. Besökarna är inte inskrivna utan avgör själva när eller hur ofta de vill komma. Den öppna förskolan erbjuder barnen en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna. Samtidigt som de vuxna besökarna ges möjlighet till social gemenskap, erfarenhetsutbyte och samhällsinformation. Den öppna förskolan ger nyanlända barn och föräldrar en introduktion till det svenska utbildningssystemet och bistår med hjälp och information kring regler, ansökningsförfarande och inskolning till förskola.

SFI för föräldralediga erbjuds på två av Malmö stads öppna förskolor.

Arbetsförmedlingen hjälper de som ännu inte ställt sig i kö till förskolan med kontaktvägar för att göra detta.

Inskrivning i grundskola sker efter anmälan på skolstart Malmö. Vårdnadshavaren och barn besöker skolstart Malmö på deras öppna mottagning.

Integrationscenter har en informerande och samordnande funktion i det initiala skedet i mottagandet av nyanlända barn som kommer tillsammans med sin familj. Integrationscenter har särskilda barnhandläggare som följer upp barnfamiljer. Bland annat säkerställer de att anmälan till förskola och grundskola har fungerat. Vidare informerar dessa barnhandläggare både vid enskilda samtal och i grupp om förskola och skola. De följer även ett program utformat av BRIS som heter FÖS – Föräldraskap i Sverige.

2.6.2 Föräldralediga

Arbetsförmedlingen utnyttjar tiden för föräldralediga till exempelvis översättning och validering av betyg.

2.6.3 Socialt stöd

På öppen mottagning ger Integrationscenter information, stöd och hänvisningar.

Integrationscenter hjälper flyktingar som har rätt till resebidrag, med att ansöka. Vissa flyktingar har rätt till resebidrag från Migrationsverket för att betala anhörigas resa till Sverige.

Arbetsförmedlingen har en kundmottagning som normalt är öppen alla vardagar 10-14 där bland annat olika former av socialt stöd ges.

2.6.4 Insatser efter slutförd etableringsperiod

Efter etableringen erbjuds individen att fortsätta söka arbete genom att delta i Jobbgarantin för ungdomar (UGA) eller Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB). Efter

Lokal överenskommelse i Malmö gällande vissa
nyanlända invandrare som omfattas av lag
(2017:584) & förordning (2017:820) om
etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

särskild bedömning kan Arbetsförmedlingen besluta att de kan läsa SFI upp till tolv
månader i JOBen och upp till sex månader i UGA.